

19.87x28.19	1	10	עמוד	שבועי	24/03/2023	85501507-1
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונות - 80790						

שבועי
עיתון ליבור הדתי

◀ הרב אהרון אגל-טל

חצי עם מסתכל על החצי השני כסיוט הגדול ביותר שיכול להיות • החרדה הזו יסודה בחוסר יכולת להכיל תפיסת עולם שונה

צילום: פלאש 90

מייצג השפחות. פחד עמוק מהציבור הדתי

מצמת מאוד של הרצל עצמו, אבל היא מתאימה למי שמחפש תכ-
ליתיות או תפיסת עולם פרקטית: "יש שונאים. יש סכנה. צריכים
מדינה!" ומה נעשה כשהמדינה הזו בנויה גם על אלו שחולמים על
גאולה ועל תפארת ישראל? ועל זה בין היתר הדיון היום.
כך נולדות חרדות וכך נוצרים סרטים דמיוניים. אם הרצינול
שלי לא מצליח להכיל את תמונת העולם האחרת, אני עלול
לפתח פוביה שתכניס אותי לדמיון שהנה - הולכים להפוך את
בנותינו היקרות לשפחות.
הרצל עצמו הרי אמר ש"השיבה ליהודיות קודמת לשיבה
לציון", אבל נוח יותר הנרטיב של עם רדוף המבקש קורת גג
לראשו; מקלט לילה מפני שונאיו. הרובד העמוק? זה עניין של
משיחיים מסוכנים.

כדי להיות בטוחים שכל מרכיבי התמונה בידינו אנהנו מו-
כרחים לסגל תפיסה כפולה. זו האנושית הקולטת את המציאות
כמו כל אדם בעולם, כשליצידה תפיסת עולם המתבוננת על
העולם מנקודת מבט גבוהה יותר; אלוקית אם תרצו.
דרך שתי נקודות עובר קו ישר אחד.

כאשר תפיסת עולמך היא שהצלחה או שיוויון, המתעלמים
משאלות זהות ולאום - הם חזות הכול, אתה משוכנע לגמרי
שהחרדים או הימין הם כת ושהם בכלל לא חושבים, כי "איך
אפשר בכלל לחשוב אחרת מאתנו?" או אולי - "המון ליכוד"
ניקים חושבים כמונו בסתר ליבם.

יש מי שטוען שהמענה לכל הוא בהפצת יותר יהדות. אני
בעד יהדות, אבל צריכים לשאול האם יש 'לקוחות' שמבקשים
אותה? לא בציבור המסורתי שמחובר בדרכו לזהותו היהודית,
אלא ביחס לאלו המכונים 'אליטה'.

כדי להעמיד טיעון משכנע מולם, כדאי שניתן יהיה להציע
תפיסת עולם ישרה שרואה מציאות מורכבת. כזו שמתבוננת בגור-
בה העיניים למציאות ומתפקדת בה ברמה הכי גבוהה שניתנת,
אבל לא מרמה את עצמה לחשוב שהסיפור כולו הוא השרידות
שלנו כאן בעולם. •

מסתבר שיש מי שמאמין שהשרות גלית דיסטל
אטביריאן יחד עם מירי רגב, מבקשות רפורמה שתהפוך אותן
לשפחות.

בתחילת השבוע טסתי עם השר הרב עמיחי אליהו לניו יורק. שעי-
תיים לפני הנחיתה בא מנהל הטיסה והזמין את השר לקוקפיט ושוחחנו
עם הקברניט שהוא ממובילי המחאה, ובין היתר, שמענו שהממשלה
זוממת "לפגוע בנשים". השר ההמום הראה לו את תמונת בנותיו
ושאל - "איך אתה בכלל מעלה על דעתך שארצה לפגוע בהן?!"
איך נבנה עיוות ראייה כזה?

לספרי קראתי 'להגיד לאדם ישרו' ובו ביקשתי לשרטט את
הקיום הלא מוגדרים של ה'ישרו'. בסופו של דבר, ישרות עלו-
לה להיות עניין של גיאוגרפיה. אם אתה חי במדינה קומוניס-

שוחחנו עם הקברניט שהוא ממובילי המחאה. ממנו
שמענו שהממשלה זוממת 'לפגוע בנשים'. השר
ההמום הראה לו את תמונת בנותיו ושאל - 'איך
אתה בכלל מעלה על דעתך שארצה לפגוע בהן?'

טית, כשהמדינה היא הכול, אין צודק וישר מלשלוח לגולאגים
את אלו המאיימים על שלומה. מצד שני, אתה עלול להאמין
שרבך יושב ליד הקב"ה ואז נראה לך הגיוני לגמרי לשמור כל
תג בתורה - בתנאי שהרב נותן לזה אישור.

ישרות מייצרת תכונות ומידות מסוימות, אבל היא קודם כל
מתחילה בקריאת המציאות. מי שראיית עולמו עוסקת בדברים
הממשיים כפי הבנתו, רואה עולם אחר ממי שהרוחניות או
הקדושה, ממשיים יותר מכול בראייתו שלו.

תפיסת המציאות, היא קריטית במערכת קבלת ההחלטות שלנו,
כפי שהדגים זאת יפה נחום גולדמן ו"ל, נשיא הקונגרס היהודי
העולמי, שבנאום לציון מאה שנה להולדת הרצל אמר: "כידוע
לכם הרצל הגיע לציונות בגלל משפט דרייפוס". זוהי ראייה מצו-